

Een vriendelijke Fries met hart voor het Groninger platteland

Een interview met Groninger Dorpen vrijwilliger Ton Hoekstra

Ton Hoekstra is al sinds het eind van de jaren negentig als planoloog actief voor gemeenten en dorpen op het platteland van Groningen. Lange tijd als professional en sinds 2016 als vrijwilliger voor Groninger Dorpen. We bezoeken Ton in zijn eigen huis in Oenkerk en gaan met hem in gesprek over zijn werkervaring, over wat hij voor onze vereniging doet en waarom. Wellicht kan het gesprek anderen inspireren om ook hun kennis en kunde in te zetten voor dorpen en bewonersinitiatieven, als vrijwilliger voor Groninger Dorpen.

In een rustige woonwijk in het Friese Oenkerk (Oentsjerk), met de mooie Stania State bijna in zijn achtertuin, verwelkomt Ton Hoekstra me bij hem thuis aan de keukentafel. Het is de eerste keer dat ik hem tref buiten de grenzen van de provincie Groningen. Vriendelijk, deskundig, rustig en hulpvaardig. Zo ken ik Ton in al die jaren dat hij werkzaam is voor Groninger Dorpen en zo ontvangt hij me ook voor dit interview. Ton treedt niet graag op de voorgrond en wil alleen meewerken aan dit tweegesprek als helder wordt dat het doel is om meer mensen te enthousiasmeren om zich als vrijwilliger voor Groninger Dorpen in te zetten voor de leefbaarheid van het platteland van Groningen.

Kennis van zaken

Ton heeft zijn opleiding tot planoloog gevolgd aan de HTS in Utrecht en is tijdens zijn werkzame leven actief geweest voor in eerste instantie Bureau Vijn, een adviesbureau voor Ruimtelijk Beleid, Ontwikkeling en Inrichting. Vanaf 2008 werkte dat bureau samen met het bureau RBOI in Rotterdam en in 2013 werd tot een fusie besloten onder de naam Rho Adviseurs.

Ton vertelt dat hij de eerste jaren nog niet te maken had met aanbestedingsprocedures en dat ze als verschillende adviesbureaus veelal werkten voor vaste gemeenten. Zo deed hij de eerste jaren zijn werk vooral in de provincie Friesland. Bureau Vijn was voor een lange periode gevestigd in Stania State. Later verhuisde het kantoor naar de grote stad. Het aantal medewerkers liep terug en het ontwerpen en uitwerken van plannen verschoof van grote tekentafels naar computers. Er was letterlijk minder kantoorruimte nodig.

Zo rond de eeuwwisseling kreeg men te maken met aanbestedingsprocedures. Voor Ton veranderde in die periode daarnaast ook zijn werkgebied. Na 2000 is hij vooral actief geweest voor Groningse gemeenten. De eerste van die gemeenten waar Ton een opdracht voor deed was de gemeente Bellingwedde. Binnen het team vanuit het adviesbureau was hij meestal de contactpersoon met de gemeente. Ton herinnert zich dat ambtenaren in die tijd nog letterlijk naast de eigen inwoners leefden en werkten. Men kende elkaar. Ton: 'Destijds moest er een nieuw bestemmingsplan gemaakt worden voor het buitengebied. Samen met de ambtenaren gingen we met iedere betrokken boer afzonderlijk in gesprek over dat nieuwe plan. De ambtenaren wisten stuk voor stuk precies met welke inwoner ze te maken hadden.'

De menselijke maat

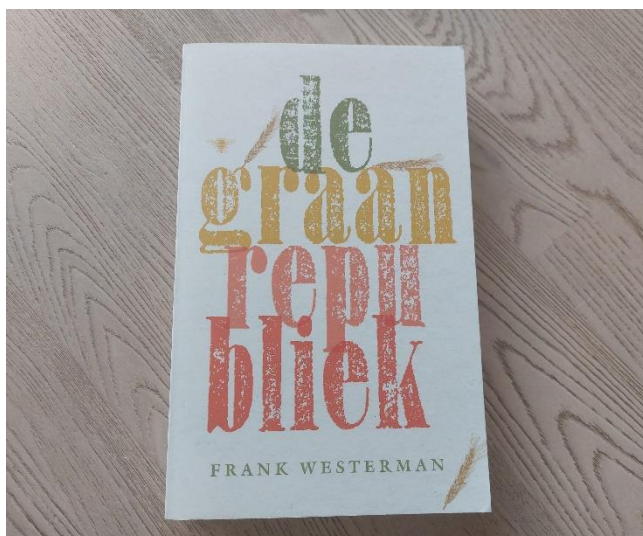
Ton was als contactpersoon ook vaak aanwezig bij inspraak- en informatiebijeenkomsten die door gemeenten werden georganiseerd rond het ontwikkelen van nieuwe plannen. Ton vertelt: 'Hier is bij mij ook de interesse voor en het besef gegroeid van en de impact die ruimtelijke plannen hebben op inwoners zelf en op hun directe leefomgeving. Ik vond het in mijn werk belangrijk om gevoel te hebben voor de menselijke maat. Zo zorgden we ervoor dat inwoners ook wisten bij wie ze terecht konden met hun vragen ná zo'n avond. Bereikbaar zijn en benaderbaar, dat vond ik belangrijk. Maar ook, realisme. Er wordt vaak op gemeenten gemopperd als er nieuwe plannen worden gepresenteerd. Vaak realiseren mensen zich niet goed dat er dan al een heel overwogen proces aan vooraf is gegaan, met professionals en met het onderzoeken van allerlei (on)mogelijkheden.' Besturen doe je vanuit een groter perspectief dan voor alleen een woonhuis, een straat een dorp of zelfs een regio. We moeten onze beperkte ruimte goed verdelen. Verantwoordelijk zijn en verantwoording nemen, dat doe je samen vindt Ton.

Ton en Groninger Dorpen

Zo'n twintig jaar geleden is Ton vanuit Bureau Vijn samen met Groninger Dorpen adviseur Nienke Vellema een cursus Ruimtelijke Ordening gestart voor bestuurders van dorpsbelangenverenigingen. Voor deze cursus was veel belangstelling en deze cursus is dan ook meerdere jaren georganiseerd. Zo is het contact tussen Ton en Groninger Dorpen ontstaan.

In 2008 ging Ton ook met Groninger Dorpen samenwerken binnen een POP-pilot: een bijdrage aan het nieuwe provinciale omgevingsplan van Provincie Groningen waar drie Groningse dorpen aan meewerkten. De POP-pilot was ingezet als voorbeeld hoe kleine dorpen met hun eigen visie kunnen inspelen op zo'n provinciaal beleidsstuk. Onderdendam, Garmerwolde en Nieuw Beerta deden hieraan mee. Per dorp organiseerde Groninger Dorpen avonden waarbij inwoners hun wensen en ideeën konden inbrengen en uitwerken. Zelf bewaart Ton mooie herinneringen aan bijvoorbeeld een overleg met dorpsbewoners in Nieuw Beerta. Op één van de avonden kwam de groep betrokkenen uit het dorp bij elkaar in de Oldambtster boerderij van één van de deelnemers. Een clubje mensen van verschillende pluimage die samen komen in een bijzonder en historisch gebouw dat staat in een net zo bijzonder landschap. Ton vertelt dat dit één van zijn meest bijzondere momenten was als het gaat om het samenwerken met Groninger Dorpen: 'Het was zo bijzonder, omdat het zo gewoon was.'

Ton werkte vanuit het bureau in verschillende gemeenten, verspreid over de provincie Groningen. Ook werden plannen gemaakt voor de provincie Groningen. In alle gemeenten kwam hij graag, maar hij voelde iets extra's bij de gemeente Oldambt en ook voor de hoek wat nu de gemeente Westerwolde is. Ton: 'Het is het landschap, de historie, het zijn de mensen.' Dan loopt hij naar zijn boekenkast en laat me het boek *De Graanrepubliek* zien. Op het voorblad staan verschillende afscheidswensen van ambtenaren waarmee Ton samenwerkte bij de gemeente Oldambt. 'Dit gebaar doet me nog altijd veel', zegt Ton. Maar ook aan het Westerkwartier, de Eemsdelta en Het Hogeland heeft hij bijzondere herinneringen.

Iets terug kunnen geven

Iets waar Ton zelf al over had nagedacht in de aanloop naar zijn pensioen, maar wat anderen ook opmerkten bij zijn afscheid was: 'Wat ga je doen met al jouw ervaring en contacten, het is zonde als dit verdwijnt.' Na een onderzoekend gesprek met Groninger Dorpen ontstond een mooie en duurzame samenwerking tussen de vereniging en Ton. Zo organiseerde Ton samen met Groninger Dorpen, Doarpswurk en de Drentse BOKD, bijeenkomsten over de nieuwe Omgevingswet. Dit onderwerp krijgt overigens nog een vervolg. Ook sluit Ton regelmatig aan bij bijeenkomsten en projecten die gaan over (gezond) wonen en over de leefomgeving. Voor het netwerk Zorgzame Dorpen Groningen heeft Ton verschillende interviews gehouden in de dorpen en ook heeft hij verslagen geschreven van bijeenkomsten. Momenteel ondersteunt Ton een wooninitiatief voor een woonhof in Ulrum.

Ton vindt voldoening in het feit dat hij nog steeds zijn ervaring en kennis kan inzetten voor het gebied waar hij lange tijd als professional actief is geweest. 'Toen kreeg ik er natuurlijk mijn loon voor, maar ik vind dat ik nu iets terug moet geven als vrijwilliger. Daar voel ik een verantwoordelijkheid. Het mooie is dat ik nu veel rustiger een taak op kan pakken. Ik ben niet gebonden aan werkuren of een zakelijke benadering.'

Een interessante ontwikkeling vindt Ton de samenwerking tussen de drie noordelijk provincies, de drie zusterorganisaties Groninger Dorpen, Doarpswurk en de BOKD. Hier zet hij zich graag actief voor in. Ook het thema Gezond Wonen boeit hem. Ton: 'Mensen die overwegen zich in te zetten als vrijwilliger voor Groninger Dorpen hoop ik met mijn verhaal te enthousiasmeren. Het geeft je namelijk zelf een goed gevoel als je met jouw kennis en inzet van waarde kan zijn voor de leefbaarheid van een prachtig mooi gebied, in samenwerking met fijne en welwillende mensen. Of je nu met pensioen bent of nog steeds werkt, je kunt op je eigen manier iets toevoegen.'

Vrijwilliger voor Groninger Dorpen, iets voor jou?

Ben je enthousiast geraakt door het verhaal van Ton en wil je meer weten over de mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen voor Groninger Dorpen? Neem dan gerust contact met ons op om hier eens verder naar te informeren. Je kunt ons bellen (050 306 2900) of mailen (info@groningerdorpen.nl).

Tekst: Inge Zwerver, schrijver en adviseur Groninger Dorpen
Ten Boer 23 maart 2022

Groninger Dorpen

